

GIDSENKRANTJE
"LANGE NELLE"

4de JAARGANG NR 1
 JANUARI - FEBRUARI - MAART

Driemaandelijks blad van
 de afdeling OOSTENDE van
 de WESTVLAAMSE GIDSENKRING vzw

AFGIFTEKANTOOR OOSTENDE X

In dit nummer:

01	AKTIVITEITENKALENDER	REDACTIE
02	VOORWOORD	MARC LOY
03	ST.-PETRUS- en PAULUSKERK (6)	VINCENT DUFLOU
09	UITBREIDING PEPERBUSSEMUSEUM	PIERRE CLAES
11	MIJMERINGEN : GOUDEN HARTEN (2)	OMER SIMOENS
15	BEZOEK ST.-JOZEFSKERK (26.1.92)	JAAK FONTEYNE
16	SLUIZEN IN OOSTENDE	JAAK FONTEYNE
25	"NIEUW" KURSAAL ANNO 1884	DIRK BEIRENS
28	SPROKKELS	REDACTIE
32	PROVINCIALE DAG : INFO	REDACTIE
34	PUZZELPRIJSKAMP	REDACTIE
35	LOUIS COUPERUS IN OOSTENDE	REDACTIE

De medewerkers zijn verantwoordelijk voor de door hen getekende bijdragen.

Verantwoordelijke
 uitgever en redactie:
 Dirk Beirens
 Floralaan 7
 8400 OOSTENDE

Secretariaat:
 Marcel BRAET
 Eekhoornstraat 20
 8400 OOSTENDE

Voorzitter:
 Marc LOY
 Batterijstraat 70
 8450 BREDENE

Rekeningnr. 068-2075070-73

AKTIVITEITEN

Redactie

ZONDAG 29 MAART OM 10 UUR AAN HET LOODSWEZENGEBOUW,
W. CHURCHILLKAAI : SLUIZENTOCHT deel 1 o.l.v. Jaak Fonteyne
met bezoek aan o.a. het sluizencomplex tussen Montgomery-
en Jachthaven-/Mercatordok, het Demeycomplex.....
einde voorzien omstreeks 12.30 uur.
Lees als voorbereiding de bijdrage in dit nummer
"Sluizen in Oostende" pp. 16 - 24

ZATERDAG 25 APRIL VAN 9 UUR TOT 18 UUR :
PROVINCIALE GIDSENKRINGENDAG, georganiseerd door
de afdeling Oostende, "Lange Nelle".
Zie info en inschrijvingsvoorwaarden in dit nummer
op pp. 32 - 33

ZATERDAG 30 MEI OM 14 UUR AAN DE KIOSK OP HET
WAPENPLEIN : BELLE-EPOQUE WANDELING in het (uitgebreide)
centrum o.l.v. Marcel Braet , duur ongeveer twee uur.
Zie ook de eerste bijdrage over het Oostendse "BOUW-
KUNDIG ERFGOED" in ons blad jg.3 nr.3 pp.52 - 56

VRIJDAG 26 JUNI OM 19 UUR AAN HET ST.-ANNAKERKJE
IN STENE-DORP : KREKENFIETSELING o.l.v. Marcel Braet
met o.a. een bezoek aan de druk besproken "KEIGNAERT";
duur ongeveer twee uur : afwisselend fietsen en
becommentarieerd bewonderen....

ACHTERUITKIJKSPIEGEL

Op zondag 26 januari bezochten we de St.-Jozefskerk; een
verslag daarvan vindt u in dit nummer op p. 15
Op vrijdag 28 februari organiseerden we de voordracht
"De Bloedige Vissersopstand(1887)" met zangstonde

OPROEP HERNIEUWING LIDMAATSCHAP 1992

Wij bieden u voor uw lidmaatschap ons eigen tijdschrift en
gratis deelname aan een aantal activiteiten zoals wandelingen,
voordrachten en bezoeken aan.

Dit is het laatste nummer dat toegezonden wordt aan alle
abonnees van 1991 die hun bijdrage 1992 nog niet overmaakten.

WIJ BLIJVEN REKENEN OP UW STEUN EN SYMPATHIE : SCHRIJF
DAAROM VANDAAG NOG 400 frank OVER OP

BANKREKENINGNUMMER : 068 - 2075070 - 73 t.n.v.

"Westvlaamse Gidsenkring. Afd. Oostende LANGE NELLE -
8400 OOSTENDE

DANK BIJ VOORBAAT VOOR HET VERTROUWEN!!!

Nu de lente soms al schuchter in lucht en botten hangt, ontkiemen ook de voorjaarsactiviteiten van onze vereniging en het belooft een druk seizoen te worden.

Terwijl de cursus op volle toeren draait, moet ook gedacht (en gewerkt) worden aan onze eerste PROVINCIALE DAG van de WESTVLAAMSE GIDSENKRINGEN waarvoor Lange Nelle als gastvrouw en gastheer zal fungeren.

Als jongste vereniging van de vzw Westvlaamse Gidsenkring zijn we blij de zusterverenigingen uit Brugge, Tielt, Ieper-Poperinge, Roeselare en de Westhoek op zaterdag 25 april te mogen begroeten in onze stad.

Het programma dat we hen en U, leden, hopen aan te bieden, ruikt alvast ziltig. Als stad-aan-zee willen we de band tussen Oostende en het natte element als rode draad door het dagprogramma weven : aan de vloedlijn starten we die dag en we eindigen op de golven zelf als de weergoden willen meewerken.

Het gedetailleerd programma en de inschrijvingsmodaliteiten vindt U verder in dit nummer. Veel leesgenot!

HET BESTUUR

- aflevering 1 : de PEPERBUSSE (jg. 2, nr. 1, pp. 2-6)
aflevering 2 : de KONINGINNEKAPEL 1 (jg. 2, nr. 2, pp.19-21)
aflevering 3 : de KONINGINNEKAPEL 2 (jg. 2, nr. 3, pp.39-42)
aflevering 4 : St.-P&Pkerk :(1)de neogotiek (jg2,nr4,pp55-58)
aflevering 5 : St.-P&Pkerk :(2) bouwgeschied.(jg3,nr3,pp64-71)

AFLEVERING 6 : BESCHRIJVING VAN DE KERK

A. DE ORIËTERING

Normaal is een rooms-katholieke kerk west-oost georiënteerd (de ingang in het westen en het altaar in het oosten). De huidige St.-Petrus- en Pauluskerk heeft echter een oost-west orientatie. Nochtans bestaat er een rapport van de Commissie voo Openbare Werken, gericht aan de stad Oostende waarin geopteerd wordt voor een traditionele west-oost oriëntatie.

Als argument voor het behoud van de traditionele oriëntering bracht de commissie aan dat de toegang via de oostzijde voor de kerkgangers zeer onaangenaam zou zijn bij slecht weer.

Houdt zo'n argument wel steek? Een ingang aan de westzijde zal bij gure westerstorm al even onaangenaam zijn!

Waarom werd nu aan de nieuwe kerk eigenlijk een oost-west oriëntering gegeven? Dit zou opgelegd geweest zijn door koning Leopold II. Hij wou namelijk dat de reizigers die naar onze badstad op bezoek kwamen, bij het binnenkomen in de stad onmiddellijk geconfronteerd werden met de monumentale voorgevel van de kerk. Deze fraaie voorgevel moest aan de toeristen een voorsmaakje bieden van al het mooie dat de Koningin der Badsteden kon bieden.

In die tijd kon men Oostende ook al via de de Smet de Naeyerbruggen vanuit het oosten binnenkomen.

B. DE OOSTGEVEL

De oostgevel bevat drie ingangen, die de 3-eenheid (Vader-Zoon-H. Geest) symboliseren. In het midden zien we een grote centrale ingang met twee poorten, geflankeerd door twee kleinere toegangspoorten, één aan elke zijde.

Kruisbloem

Roosvenster

Blinde Vensters

St.-Petrus

St.-Paulus

Maria en kindje Jezus

tekst eerste steenlegging

Tympan

Pijlers met (weggenomen) beelden van de heiligen Livinius en Stefanus

Deze gevel is ook versierd met drie beelden. Links van de centrale ingang zien we in een gotische fialnis de Heilige Petrus. Petrus staat afgebeeld met kort haar en een korte baard. Boven op zijn hoofd is hij kaal.

Hij draagt een vrij sterk gedrapeerde toga en heeft een sleutel en een boek als attriboot in zijn handen. Naast deze attributen wordt hij ook nog afgebeeld, hetzij met een haan, hetzij met een omgekeerd kruis. Aan de rechterzijde zien we in een gelijkaardige nis de Heilige Paulus. Paulus wordt hier voorgesteld als een krachtige figuur met lang haar en een lange baard. Boven op zijn hoofd is hij eveneens kaal. Dergelijke voorstelling van Paulus gaat terug op een zeer oude traditie. In de apogriefe (=religieuze tekst die niet als gezaghebbend wordt erkend door de rk-kerk) Acta Pauli et Theclae, daterend van het einde van de 2de eeuw, komt een beschrijving van Paulus voor.. Heel wat voorstellingen van Paulus zijn dan ook gebaseerd op die beschrijving. Hij draagt ook hier een sterk gedrapeerde toga. Als attributen heeft hij een zwaard, symbool van de bloedgetuige en een boek, symbool van schrijver, leraar.

In het midden van de centrale ingang staat op een zuil de Maagd Maria met het Kind Jezus in haar armen. Deze drie beelden zijn het werk van de Antwerpse beeldhouwer Jan Baptist van Wint. Ze dateren van 1904.

Boven de toegangspoorten bevindt zich een tussenverdieping met centraal een groot roosvenster. Aan weerszijden daarvan bemerken we blinde vensters.

Daarboven prijken de twee grote, schijnbaar identieke torens. Bij nader toezien zijn ze toch verschillend, vooral wat de schikking van de galmgaten betreft.

Voor de kerk ligt een platform, afgeboord door een stenen balustrade, die op drie plaatsen te betreden is via een drietal treden. Vooraan het platform, aan weerszijden van de centrale ingang staat een pijler. Hierop stonden oorspronkelijk twee beelden.

Het ene beeld stelde de Heilige Livinus voor. Volgens een verhaal uit de 11de eeuw was hij een Ierse koningszoon die naar onze gewesten kwam voor missioneringswerk. Hij stierf in 657 de marteldood in Houtem bij Gent.

Het andere beeld stelde de Heilige Stefanus voor. Het gaat hier wellicht om Stefanus de eerste martelaar. Hij liet zich

dopen door de apostelen en werd één van de zeven diakens. Omwille van zijn bekering tot het christendom werd hij ter dood veroordeeld door steniging omstreeks 35 in Jeruzalem. Bij zijn steniging was Saulus, de latere Paulus aanwezig. Saulus had ook met de doodstraf ingestemd. Deze beelden stonden opgesteld in een opengewerkt kapelletje in neogotische stijl. Kort na de inwijding werden ze weggenomen. Op de hoeken van de stenen balustraden zijn ook nog zes smeedijzeren lantarens opgesteld.

We stellen dus vast dat de opbouw van de voorgevel van de huidige dekanale kerk zo goed als volledig aansluit bij het gotische bouwprincipe.

Toch zijn er kleine verschilpunten. Vooreerst is er het probleem van de oriëntatie dat reeds werd besproken. daarnaast is het zo dat de kerkportalen van de middeleeuwse gotische kerken druk gesculpteerde tympanen (=boogvelden boven een kerkportaal) hebben. Deze bouwsculpturen hadden niet uitsluitend een decoratief doeleinde. Het was tevens een manier om het hemelse Jeruzalem op een concrete en zintuigelijke wijze voor te stellen, met taferelen uit het oude en nieuwe testament, scènes uit heiligenlevens en de heilsgeschiedenis.

Daarnaast vormde deze tympaandecoratie een soort geïllustreerde encyclopedie van de denk- en leefwereld van de middeleeuwse mens. We kunnen dus stellen dat in die portaaldecoraties de hemelse en aardse sfeer in één complete synthese met elkaar verenigd zijn. Ons portaaltympaan wordt hier slechts ingenomen door een lobvormig decoratiepatroon dat opgevuld is met florale motieven, waaronder de lelie.

Wat de oostgevel betreft kunnen we nog wijzen op de gedenkstenen links en rechts van de hoofdingang. Ze hebben betrekking op de eerste steenlegging. We lezen (vertaald uit het Latijn):

"Onder het pontificaat van Leo XII, het koningschap van Leopold II, toen G. J. Waffelaert de 22ste bisschop van Brugge was, graaf de Smet de Naeyer eerste minister van de koning, Van den Heuvel, minister van justitie, graaf d'Ursel gouverneur van West-Vlaanderen, onder pastoor-deken Decanniëre, burgemeester A. Pieters, werd deze steen gelegd door de koning en de koningin(!) op 5 augustus 1901, in tegenwoordigheid van (de namen van) de schepenen, secretaris A. Van Iseghem, (de namen van) de kerkfabriek en architect dela Censerie."

C. HET INTERIEUR

HET KERKTYPE

De huidige St.-Petrus- en Pauluskerk is een driebeukige kruiskerk, met een hoog schip, twee lagere zijbeuken en een transept, ook dwarsbeuk genoemd. Aan de oostzijde is de kerk over heel haar breedte voorzien van een narthex (= een voorhal in een kerk). Aan de westzijde hebben we dan het koor dat zeshoekig afgesloten is. Dit type van kerk stemt volledig overeen met de middeleeuwse gotische kerken.

DE VERTICALE OPSTAND

De inwendige verticale opstand beantwoordt eveneens aan de middeleeuwse gotische bouwprincipes. We hebben namelijk ook hier een drieledige structuur - deze driedeling is slechts een typisch kenmerk vanaf de hooggotiek; vroeggotische kerken hebben nog een vierledige structuur.

Helemaal bovenaan hebben we een vrij grote en hoge venstergalerij. De venstertracering, ook venstermaaswerk genoemd, sluit aan bij deze van de Franse hooggotiek (zie figuur B).

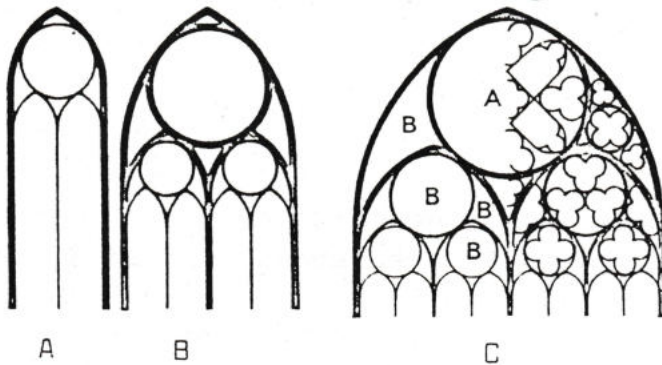
Onder de vensterzone bevinden zich het triforium en de bogen-galerij. De pijlers, zuilen en ribben accentueren hier overduidelijk het verticaliserend effect. Naast deze esthetische functie hebben ze uiteraard ook nog een architectonische functie, namelijk het afleiden van de verticale druk van de gewelfconstructies.

Uitwendig zien we dat de zijwaartse druk van de gewelven opgevangen wordt door de steunberen. Bovenaan zijn ze voorzien van enkelvoudige luchtbogen die over de zijbeuken heen de hoger gelegen delen van het schip en koor steunen. Net zoals in de middeleeuwse gotische bedehuizen zijn de steunberen hier bekroond met een fial, versierd met kruisbloemen en hogels (=gotische blad- en bloemversieringen aangebracht op hoeken en randen).

DE GEWELVEN

Bekijken we de constructie van de gewelven van de middenbeuk, dan zien we dat het gaat om vierdelige ribgewelven (zie figuur C), eveneens een typisch kenmerk van de Franse hooggotiek. Het gebruik van dergelijke gewelven verhoogt eveneens het omhoogstrevend effect. Dit laatste kan zeker niet gezegd worden van een zesdelig ribbengewelf, typisch voor de vroeggotische kerken (zie figuur D). De ribben zijn vervaardigd met natuursteen en de gewelfvlakken met baksteen.

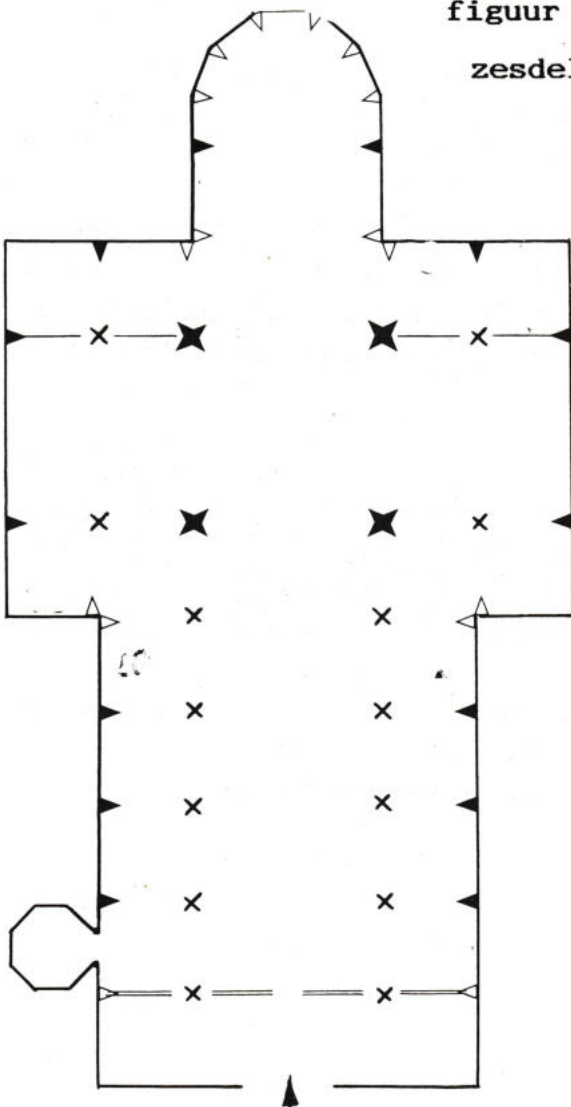
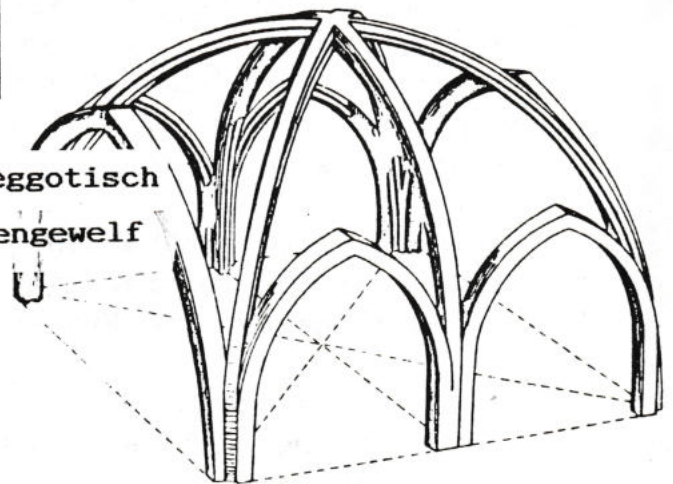
wordt vervolgd

figuur B :

venstermaaswerk of -tracering :
 A: vroeggotisch
 B: hooggotisch (cfr. SS P&P-kerk)
 C: laatgotisch

figuur D : vroeggotisch
 zesdelig ribbengewelf

figuur C

UITBREIDING MUSEUM ST.-PIETERSTOREN OFTE PEPERBUSSE OOSTENDE

MUSEUM "SINT-PIETERSTOREN" GAAT ACHTERUIT...IN DE TIJD

Pierre Claes

In de oude St.-Pieterstoren, ook gekend als de Peperbusse, en restant van de in 1896 afgebrande St.-Pieterskerk van Oostende, blijft het sinds 1989 opgerichte historisch museum achteruit de tijd ingaan....

Toen in 1988 de restauratiewerken aan de toren volop aan de gang waren, werd binnen de pas opgerichte Peperbusse Sociëteit het idee geboren om die oude toren als museum in te richten. Al kort na de bescheiden start van het Sint-Pieterstorenmuseum op de eerste verdieping van de toren in 1989, stond het vast dat het verder uitgebouwd moest worden. Ook de hogere verdiepingen zouden voor het publiek opengesteld worden, zodra de nodige fondsen verzameld zouden zijn.

Het enthousiasme van de eerste bezoekers, de interesse van de scholen en vooral de 1500 bezoekers tijdens de open-museadagen van 20 en 21 april 1991 waren voor ons een echte stimulans om aan deze uitbreidingen voort te werken.

De hoogspanningscabine, die in de vijftiger jaren op de gelijkvloerse verdieping van de toren werd geplaatst, om een gedeelte van het stadscentrum van elektriciteit te voorzien, werd onlangs met nieuwe, modernere en dus kleinere transformatoren uitgerust. Hierdoor kwam een deel van deze verdieping vrij.

De Peperbusse Sociëteit aarzelde dan ook niet inlichtingen te nemen bij de verantwoordelijken, en een aanvraag in te dienen bij het stadsbestuur om te kunnen gebruik maken van de vrijgekomen ruimte. Schepen van Cultuur E. Vercruysse-Haghebaert antwoordde dat na verder onderzoek en eventuele aanpassingswerken, deze ruimte ter beschikking kon gesteld worden van de Peperbusse Sociëteit voor de verdere uitbouw van het St.-Pieterstorenmuseum.

In september 1991 waren de voorwaarden vervuld en de aanpassingswerken voltooid : de Sociëteit kon het nieuwe lokaal in gebruik nemen.

Het publiek kan nu ook onze aanwinst bezoeken. We tonen er wat meer dan 500 jaar geleden gebeurde, toen op 20 juli 1478 precies op diezelfde plaats, de eerste steen werd gelegd van de St.-Pieterstoren.

Kunstenares Christelle Vanheste kneedde en boetseerde kundig en kunstig de zes personaliteiten die op deze bijzondere gebeurtenis aanwezig waren om de eerste steen in gouden en zilveren mortel te leggen. Alle kostuums werden door haar minutieus en precies nagemaakt, net zoals ze in 1478 gedragen zouden zijn door Gillis Baerdemaeker, bisschop van Sarepten, suffragaan van Ferry - Jan Lammaert, parochiepastoor - burge-meester Cornelius Mervoet en zijn zoon Vincentkin, neefje Stevenkin Mervoet en de glazenmaker Jan Lombaert. Na 500 jaar zijn ze allemaal bijna in-levende-lijve terug in de toren van hun kerk!

Het is meer dan de moeite waard om te kijken....beter...mee te maken hoe op 20 juli 1478 alles begon voor Oostendes Sint-Pieterskerk die getuige was van en acteur in welvaart en tegenslagen en tenslotte in 1896 afbrandde en ons enkel zijn robuuste achthoekige toren op vierkante basis achterliet.

De toekomst van de Peperbussetoren en de Peperbusse Sociëteit ligt in het verleden....

Het museum dankt zijn bestaan en zijn bekendheid dank zij de medewerking van de vele sympathisanten en de steun van de sponsors, zoals Arquati Benelux, de ASLK, Kunst & Ambacht, het Strandhotel, Vastgoed Consultatiebureau VCB, de Vrienden van de Stedelijke Musea en zovele andere.

Het museum kan bezocht worden op zondagvoormiddag en maandag, na afspraak : 059 / 800 427 of Kerkstraat 44 (bij het museum)

Ook de Oostendse Officiële Gidsenkring LANGE NELLE verzorgt een geleid bezoek aan de toren : 059 / 807 810 of 707 207

GOUDEN HARTEN

(vervolg van jg. 3, nr. 4 pp. 98-101)

MIJN BROER

Hij is 12 jaar ouder dan ik, en zoveel wijzer! Jong gehuwd in 1941, stelde mijn schoonzus zelf voor om mij naar Kioldrecht mee te nemen. Thuis was de kans immers reëel dat ik, als veertienjarige ondervoede knaap, besmet dreigde te worden door mijn zus Rachel. Ik heb er zes maanden op hun kosten geleefd. Schrijf- en schoolboeken, een Nederlands en een Frans woordenboek, en een tramabonnement naar St.-Niklaas inclus.

(mijn broer op z'n trouwdag : wie werd z'n vrouwtje ?)

In 1944 werd heel ons gezin geëvacueerd naar zijn woning in Gentbrugge, alhoewel hijzelf toen ook al twee kinderen had. Het was daar dat hij mij een formidabele loer gedraaid heeft. Ik werd ingeschreven in het atheneum van Gent, waar ik juist één halve dag les kreeg. Toen werd de school gesloten uit vrees voor bombardementen. Raymond schreef mij ondertussen wel in voor het Fonds der Meestbegaafden en dat ondanks mijn vlammendste protesten. Spoedig werd ik opgeroepen om een proef af te leggen, en dat zonder dat ik de tijd gekregen had om mij voldoende voor te bereiden.

Alhoewel dit toch geen nut gehad zou hebben, want uit de briefjes voor mij op tafel, trok ik er eentje uit : een toepassing van meetkunde. Als er één vak is, waar ik hoegenaamd geen weg mee kon, dan was dat juist meetkunde. Bij de Nol, onze leraar wiskunde in 't Oostends atheneum, kreeg ik altijd 5 op 20 als een soort premie voor moed en zelfopoffering, door allerlei figuren te tekenen met denkbeeldige oplossingen...

Nu ook stond ik daar aan het schoolbord in Gent te sukkelen. Ik liet een loodlijn neer, trok een diagonaal, en haalde de

gekste toeren uit. De ogen van de strenge examiner rolden bijna uit hun kassen van verbijstering bij het aanschouwen van zoveel hulpeloosheid. Die geleerde Piet moet zeker gedacht hebben: "Waar haalt die knul het lef vandaan om mee te dingen als meestbegaafde? Een onderontwikkelde kannibaal zou het beter kunnen!". Natuurlijk had ik een buis, zo groot als de St.-Pieterstoren. Meestbegaafd! Oh, ironie, broerlief!

Raymond had de gewoonte mijn opstellen te lezen, in Kiel-drecht. Zo hadden wij eens als thema gekregen: "De Scharenslijper". Ik had daarin geschreven dat zijn karretje hotsend en botsend door hem voortgeduwd werd over de hobbelige straatstenen, en dat hij met schorre stem schreeuwde: "Schare-sliep, schare-sliep!", waardoor de inwoners van het slapend dorpje gewekt werden. Broer lachte mij vierkant uit: "Zeg, je schrijft daar dat die scharenslijper roept: "Schare-sliep", maar je verwacht met de visvrouwjes, zulle! Die roepen: "Moeten er vassche ploaten sien!", maar een scharenslijper zegt niets, en houdt alleen een mes tegen zijn draaiend slijpwiël, zodat de gensters in 't ronde vliegen. Dat is zijn reclame!"

Ik protesteerde: "Jij bent al veel te lang weg van Oostende. Daar gebeurt het anders!". Dat was natuurlijk een flagrante leugen, maar ik weigerde mijn opstel te wijzigen, want die schorre stem vond ik een te meesterlijke vondst om weg te laten. Achteraf triomfeerde ik, want de leraar had over die "Schare-sliep!" geen opmerking gemaakt. Ik weet wel dat het geen bewijs is, dat ik het bij het rechte eind had, want ik heb eens van een leraar vernomen, dat het verbeteren van opstellen en examenproeven voor hem de grootste marteling betekent uit zijn loopbaan. Na korte tijd worstelde de arme man immers met de VAAK....

Wellicht "sliep" mijn leraar al voor het lezen van "schare-sliep"!!

DEN DIKKEN

In ons blad, jg.2, nr.1, heb ik je al laten kennismaken met deze sterke persoonlijkheid, die tientallen jaren de scepter zwaaide in de St.-Gerardusbroedersschool op het Hazegras.

Ik had je vergeten te vertellen dat ik ook nog voorzanger was in de O.L.V.-kerk aldaar. Daarom moest ik steeds vooraan in het jongenskoor staan op het doksaal. "Den Dikken" had steeds een smal, puntig stokje van een 30-tal cm bij zich, waarmee hij de maat sloeg. Hij gebruikte dit echter ook als tandensto-

ker. Op een morgen stak hij dit stokje tussen MIJN tanden en siste: "Simons, niet grommen, mond wijd open!" Ik dacht dat ik al mijn ingewanden zou uitspuwen door de stank van dit dirigeerstokje. Het was een verschrikkelijke pest!. Nooit heeft "Den Dikken" mij dat een tweede keer gelapt, want van zodra ik hem ook maar enigszins in mijn richting zag loeren over zijn dun brilletje, imiteerde ik de jongskens uit een vogelnest bij de komst van vader of moeder met een lekker hapje.

Op een kerstdag had ik de middernachtmis gezongen, daarna de vroegmis, en tenslotte de Hoogmis. Tijdens de preek van pastoor De Ridder verdween "Den Dikken" plots, en kwam na een poosje terug met een pakje. Hij riep mij ter zijde en beval: "Hier Simons, eet op!"

Het pakje bleek twee dik besmeerde, witte boterhammen te bevatten, een ongekende weelde in oorlogstijd. Achteraf verklaarde hij: "Ik zag je spierwit worden en vreesde dat je een appelflauwte zou krijgen!" Je zult je misschien afvragen hoe de kerkdienst dan verder evolueerde zonder voorzanger.

Geen angst, zulle! In het succesliedje van Raymond van het Groenewoud heeft hij het over een "mummelende" pastoor. Welnu, de hoogbejaarde pastoor De Ridder was destijds zo'n specimen. Zijn hoogmis duurde anderhalf uur, en zijn preek leek eindeloos..een voorsmaakje van de eeuwigheid, die ons allen te wachten staat!

LISA, MARIA en PAULA

Moeder had een nicht wonen in Bekegem, Lisa. Iedere week mocht ik gedurende de oorlogsjaren op onze vrije schoolnamiddag, per fiets naar haar rijden om etenswaren : aardappelen, eieren, soms een stukje boter en wat spek.

Het in-goede mens had compassie met mijn zieke zus, want zij had ook vroeg een zoon verloren door een vreselijke ziekte. Daarenboven mocht ik mijn buikje rond eten aan zelfgebakken reuzebrood, half tarwe en half rogge, en dat soms met een sneetje boerenham. Haar twee dochters Maria en Paula hebben hetzelfde hart geerfd van hun moeder: "Het is van koekebrood". Van Lisa heb ik de betekenis geleerd van de uitdrukking: "Het hemdje is nader dan het rokje".

In de oogstmaand van 1941 mocht ik op haar stoppelvelden de afgevallen korenaren oprapen - zij noemde dat "ouwtjes" rapen. Ook de zuster van Jules, haar man, kreeg deze toelating. Het moet zijn dat ik in mijn jeugdige overmoed al te zelfzuchtig

te werk ben gegaan, zodat ik het leeuwenaandeel aan korenaren in de wacht had gesleept.

Schoonzusje ging haar nood klagen bij haar broer en 't volgend jaar was het voor mij afgelopen. Met veel spijt verklaarde Lisa mij dat ... "het hemdje nader was dan het rokje!".

TANTE ROMTJE

Mijn moeder had één zuster, Romanie, die in het ouderlijk huisje in Roksem woonde. Gedurende de jongste wereldoorlog placht ik dus in de oogstmaand "ouwtjes" te rapen. Deze "ouwtjes" werden in de zon op ons koertje uitgespreid om te drogen. Daarna sloegen moeder en ik erop met een stok, bij gebrek aan een dorsvlegel. Met de op deze wijze verkregen graankorrels gingen wij naar het einde van Meiboom, waar iemand als molenaar fungeerde. Met de bloem bakte moeder af en toe zelf een broodje.

Dus, niet ver van tante Romtje, had ik eens een hele namiddag in de brandende zon "ouwtjes" bijeengeraapt. Dat gebeurde op een roggeveld, op de hoek van de Brugsebaan en de wegwijzer naar Bekegem. Toen ik heel tevreden van het resultaat van mijn arbeid, mijn laatste volle emmer in een grote jutezak leegschudde, werd ik plots in mijn nekvel gegrepen, en de jutezak werd uit mijn handen gerukt. "Jij gemene dief!", brulde een struise boerenkerel, "Jij hebt die ouwtjes van mijn korenschoven afgesneden!". Ondanks mijn protest kreeg ik als toemaatje nog een paar schoppen onder mijn broek, en werd met lege handen weggejaagd. Wenend van machteloze woede, ging ik als vijftienjarige knaap mijn nood klagen bij tante Romtje, die zelf een arme sloor was. "Hier, jongen!" troostte ze mij, en gaf me twee kleine, zelfgebakken roggebroodjes mee.....

wordt vervolgd

BEZOEK AAN DE ST.-JOZEFSKERK

Jaak Fonteyne

Op zondag 26 januari trokken meer dan 50 dapperen, sommigen gewapend - met een zaklamp wel te verstaan - de gelukkig lekker verwarmde kerk binnen waar onze gids, E.H. Dehem, ons "met kennis van zaken" opwachtte.

En er is veel te zien in deze koninklijke kerk, koninklijk omdat onze tweede vorst er een flinke vinger in de pap had, omdat er ook koninklijke balkons zijn naast het altaar, omdat de kerk met zijn ingang gedraaid staat naar het koninklijk "Paleis".

De rondgang, die bijna drie en een half uur duurde, werd voorafgegaan door een klein overzicht van o.a. de soorten gotiek. Dan werden achtereenvolgens aandacht geschonken aan het grondplan en de funderingen, de kostprijs, schade door de oorlog, de versieringen van de muren, de pijlers, de glasramen en hun geschiedenis, de St.-Lucasscholen die een rol speelden in de neo-gotische bouwwerken van voor WO II.

Van tussen de DRIE orgels kregen de langsten een goed zicht op de kerk en zijn verzorgde vloer, met een typische Belgisch accent : omdat er geen centen genoeg waren voor eerste keus tegels, bleek later dat deze tweede keus een reeks positieve kenmerken bevatte.

Kwamen nog aan bod : heiligenbeelden, retabel, zijaltaren, houtsnijwerk (wie zou het nu kunnen betalen?), toren, klokken, sacristie, winterkapel, woning voor de conciërge en de koster erboven, doopkapel, bevuiling van het gebouw door mazoutneerslag die anderzijds de duiven verjaagt, enz..

De stad Oostende is ongeveer 150 gebouwenrijk. Het onderhoud hiervan moet aan de verantwoordelijken slapeloze nachten bezorgen!!! (of de rekeningen ervan)

De Sint-Jozefskerk alleen al heeft 440 meter dakgoten die, net als wij, verslijten, aangetast worden door de bezoedeling, enz... We daalden ook af in de kelders, nieuwsgierig wat we daar zouden beleven. En inderdaad, in het spookachtig schijnsel van onze spaarzame zaklantaarns, ontdekten we er, je kunt het nooit raden, ... drie mummies. Gelukkig leefden ze niet meer, en waren het slechts verdroogde kattelijken.

Waarschijnlijk indringers die hier terecht kwamen toen de keldervensters nog openstonden. Ook bedden hebben we ontdekt. Ze komen uit het oud hospitaal en waren op weg naar Polen.

De sporen van de oorlog waren er nog : de Burgerbescherming had tussen de vele muren door er nog enkele bijgebouwd en op vele plaatsen stonden nog de schoren, balken die mee moesten helpen het plafond ondersteunen bij gebeurlijke bovengrondse instortingen. In de beide wereldoorlogen werden deze kelders gebruikt als schuilplaats en kwamen velen hier slapen. In '14-

'18, zei mijn moeder, stonden er ook overal zitbanken. Mij is in ieder geval de droogte opgevallen. Het noordelijk keldergedeelte bestaat uit smalle kokers voor de verwarming.

De rondleiding eindigde in het halfduister buiten, waar nog vlug even uitleg werd gegeven over het halfverheven façade - beeldhouwwerk van Pieter Braecke (1859-1938) uit Nieuwpoort die de H.-Familie voorstelt.

Ondertussen hadden we ons hoofdgerecht binnen. We moeten even verteren en nabezinnen. Zo'n kerk is eigenlijk een boek waar we moeten leren in lezen. Veel zaken werden nog maar even aangeraakt.

We danken dhr Dehem voor zijn boeiende en deskundige uitleg! Er verscheen een heel interessant boek over de kerk, 650 fr, te bekomen bij pastoor Michiels. (Gentstr)

HAVENBEZOEK deel 3 : twee belangrijke sluizen J. Fonteyne

Dit havenbezoek is helemaal anders verlopen dan normaal gepland. Het is een heel interessant SLUIZENBEZOEK geworden o.l.v. havenluitenant A. DEDULLE.

We verzamelden aan de douanekantoren bij de zuidelijke Demeybrug en via de "Vaya con Dios", een ex-sleper, nu plezierboot, trokken we de brug op naar het wachtershuisje. Van hieruit heeft men een prachtig gezicht op het grote vlotdok met geklasseerde kranen en pakhuizen.

De luitenant vertelde over de mechanisatie van de twee bruggen en dat er na herstellingen, een verschil te zien is, tussen beide schijnbaar gelijke bruggen.

De Demeysluizen - op weg naar hun eeuwfeest want in bedrijf sedert 1905 - zijn een voorbeeld van het vernuft van de vorige generaties : heel eenvoudig van opvatting, in hout, en toch voorzien van allerlei snufjes om te kunnen blijven functioneren bij onvoorziene gebeurtenissen.

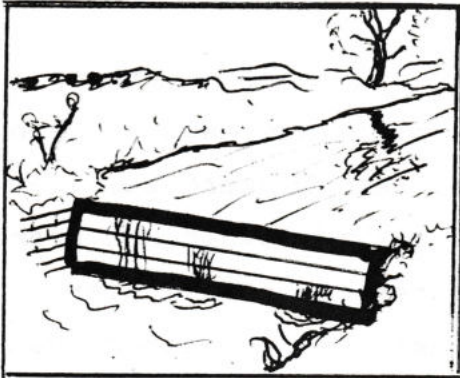
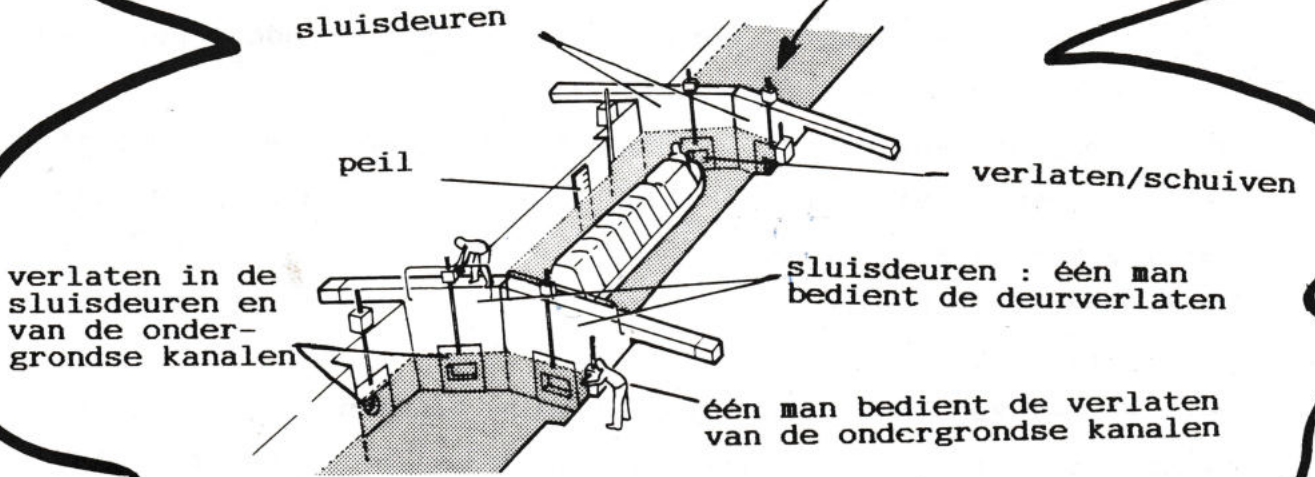
Het heel eenvoudige, doch oerdegelijke materiaal voor bediening werd tijdens de oorlog gemechaniseerd en geeft de indruk nog eeuwen te kunnen trotseren. Alhoewel, de sluizen worden overbodig als de achterliggende dokken gedempt worden in het kader van het Masterplan.

HOE WERKEN SLUIZEN

Ze moeten het water tegenhouden en men gebruikt eigenlijk de kracht van datzelfde water om het te temmen. Een dergelijk sluizenstel bestaat uit tenminste acht deuren die twee aan twee worden geopend of gesloten TEGEN de hoogste waterstand in. De kracht van dit hogere water drukt de deuren dan tegen elkaar en tegen een onderwaterdrempel waardoor het geheel

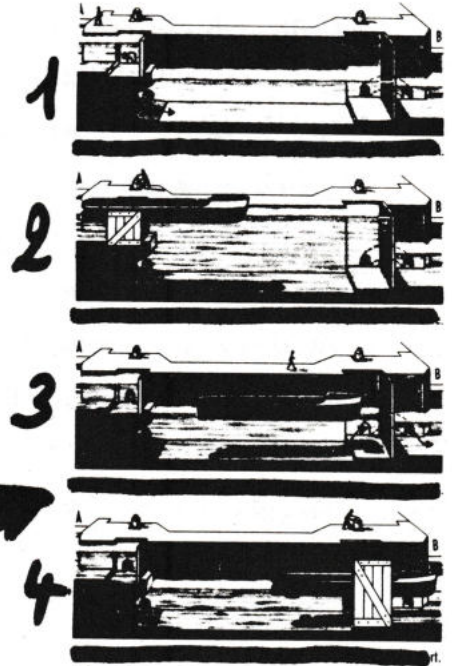
SLUIS OP KANAAL OF RIVIER

Hier zijn slechts 4 deuren. Een sluis die verbinding geeft naar het tijwater heeft er 8 : vier die gesloten kunnen worden tegen de vloed en vier ebbedeuren gericht naar land.

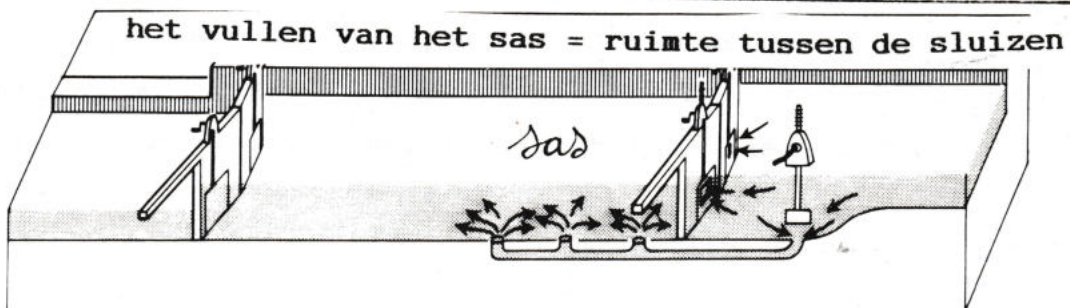
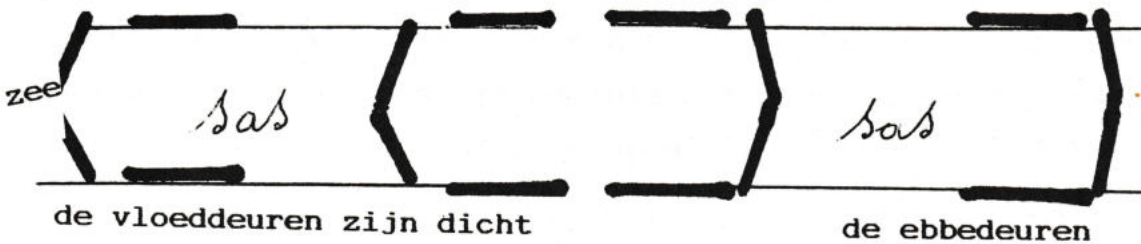

Sluis in zijn eenvoudigste vorm : schutbalken...

ILLUSTRATIES

- Versassen :
1. het sas vult zich
 2. het schip vaart binnen
 3. het saspeil daalt
 4. het vaartuig kan verder varen

praktisch waterdicht wordt.

Een deurenstel heet dan ook "ebbe-" of "vloeddeuren" en , naargelang de zeehoogte, worden de ene of de andere gesloten tegen het hoogste water in.

Hier, bij de Demeysluizen, gebeurt dit op een heel eenvoudige manier : een ketting onder water trekt de deuren in de gewenste richting via de motoren die zich telkens op de tegenoverliggende oever bevinden. De ketting zelf vormt een gesloten cirkel zoals bij een fiets.

Het geheel kan men gedeeltelijk zien werken in de machinekamer : de natte ketting komt binnen en wordt netjes opgerold.

Met een heel eenvoudig systeem, zoals bij een fietsversnelling, wordt de richting van de ketting veranderd.

Tijdens ons bezoek werd de sluis bediend en iemand merkte op : "Kijk eens naar de kleur van het water!". Inderdaad : een donkere massa water vloeit langzaam over het blekere zeewater en we krijgen de volgende uitleg : het dok is gevuld met brak water, d.w.z. het is minder zout dan zeewater, en dus lichter.

Vandaar dat het de bovenste positie inneemt bij het openen van de doksluizen. Dit dokwater is inderdaad een mengeling van zeewater en zoet water, dat via het kanaal naar Brugge en Gent uit de Leie komt.

ONDERGRONDS

Heel wat kanaaltjes bevinden zich ondergronds, ze hebben verschillende functies. In de eerste plaats worden ze gebruikt om het waterniveau tussen de sluizen te verhogen of te verlagen - de wet van de communicerende vaten.

Zo bereikt men hetzelfde peil als in de zee, of als in het dok. Nu kunnen de schepen uit, tussen of in de sluizen varen. Het dok zelf probeert men zo diep en stabiel mogelijk te houden om het lossen en laden te vergemakkelijken en ook om

diepliggende schepen voldoende bewegingsvrijheid te geven.

Bovendien sluiten deze sluizen het kanaal naar Brugge af dat anders zou leeglopen.

Dit kanaal ligt niet waterpas, maar heeft zoals alle waterlopen een helling of glooiing : het kanaalpeil in Brugge is ongeveer 80 cm hoger dan in Oostende!

In geval van nood kan alles met de hand bediend worden. Heel dikwijls zijn er dan ook nog onderaan, in de sluisdeuren, schutdeurtjes of verlaten, die heel eenvoudig manueel of elektrisch geopend of gesloten kunnen worden.

DE IJSBREKER

Via andere ondergrondse kanalen mondt de Gouwelozeekreek, afwatering van de westelijke polders, onder de twee Demeybruggen in de havengeul uit, nadat ze ook de behandelde waters van het zuiveringsstation heeft ontvangen. Dat water is zo zuiver dat het kan dienen voor plant en dier.

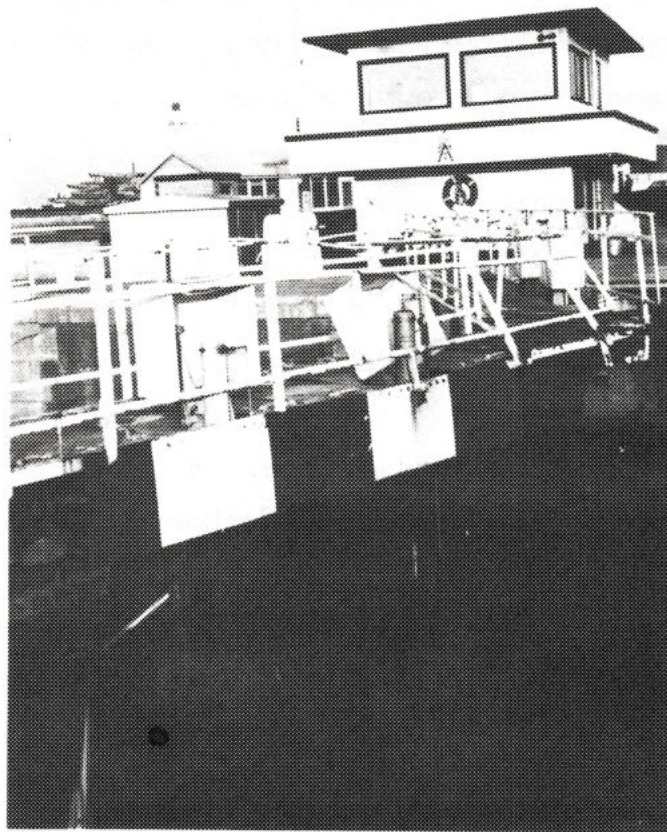
Echter, bij heel zware regenval komt toch ook nog een deel ongezuiverd water van westelijk Oostende als rioolspoelwater in de geul terecht.

Het "oostelijke" water (van de Vuurtorenwijk en 't Sas) stroomt nog ongereinigd "naar de garnaaltjes". Dit is niet lang meer het geval, want men heeft voorrang beloofd bij het uitvoeren van de nodige omleidingswerken.

Een ander ondergronds kanaal kan gebruikt worden om het peil van het dok te regelen : water kan bij- of uitgelaten worden uit of naar zee. Het dok zelf kan aan de andere kant afgesloten worden van het kanaal door twee andere, elkaar opvolgende sluisstellen.

1. DEMEYSLUIZEN : MEN ZIET DE UITSPARING IN DE KAAIMUUR OP DE
VOORGROND : DAAR ZATEN VROEGER OOK NOG DEUREN.

2. SLUIZEN VISSERSDOK : DE LEUNING DRAAGT NOG SPOREN VAN EEN
AANVARING.

Door nu gebruik te maken van die sluizen en door zeewater in en uit te laten, kan men beletten dat het dok dicht vriest. Het water daalt en stijgt en het ijs breekt aan de zijkanten van het dok. Het zoutere zeewater bevriest minder vlug en heeft een andere temperatuur door de Warme Golfstroom.

We mogen ook niet vergeten te vermelden dat er vroeger nog meer sluisdeuren waren die konden gebruikt worden om te werken aan de hoofddeuren. Nu zijn die echter verdwenen, waarschijnlijk omdat men over duikers beschikt die eventueel zelfs onder water reparaties kunnen uitvoeren. Ook kan men nu heel snel sterke, beweegbare, rijdende of drijvende hefkransen ter plaatse brengen om zo nodig een deur op zijn geheel uit het water te lichten.

OORLOGSRESTEN

De hele WO II door bleef het geheel functioneren want in het begin werd de hele Oostendse haven en het kanaal inbegrepen, volgestouwd - net zoals andere havens - met binnenschepen die werden omgebouwd tot landingsvaartuigen voor de grote "al-op-voorhand-gewonnen" aanval op het Britse bastion. De schepen kregen een scherpe "neus"(voorsteven) en een betonnen vloer.

Tijdens die oorlog werd de installatie ook gemechaniseerd want ook Beliard-Crighton, de grootste scheepswerf, moest meedraaien en de Kriegsmarineschepen herstellen.

(De scheepswerf Beliard-Crighton werd later Beliard -Murdock en heet thans Polyship : de werf bevindt zich nu tegen Plassendale en men bouwde er onder andere de polyester mijnenveggers)

Op verschillende plaatsen bij de sluizen bevinden zich nu nog door de Duitsers gebouwde versterkingen en bunkers die perso-

neel en materiaal moesten beschermen bij eventuele luchtaanvallen. Oostende was toen immers S- en U-boothaven, d.w.z. Snelboot- en Onderzeeboothaven, want net als in WO I kwamen ook af en toe onderzeeers binnen.

EEN SUPERMODERNE SLUIS

Als contrast met deze eerste oerdegelijke sluis, bezochten we dan de supermoderne sluis die toegang verleent tot het visserijdok, bij de vuurtoren.

Om te beginnen zijn de deuren hier van metaal, maar metaal en zeewater "vreten elkaar op" : men heeft dan ook al twee deuren moeten vervangen en men heeft ze vervangen door.....houten sluisdeuren.

Wie trouwens de sluizen bezoekt kan nog één van die duchtig kapotgeroeste deuren bewonderen en er tevens de werking en de grootte van aflezen.

HET BESTUREN

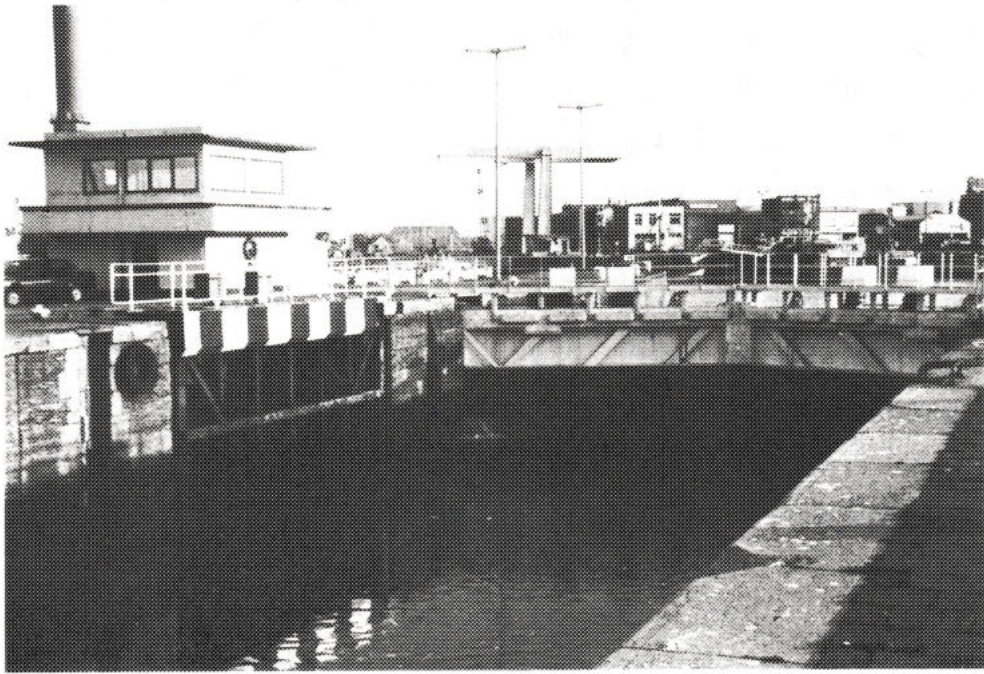
Het besturingssysteem is dubbel.

In elk van de twee huisjes treft men precies dezelfde knoppen aan op hetzelfde schakelbord.

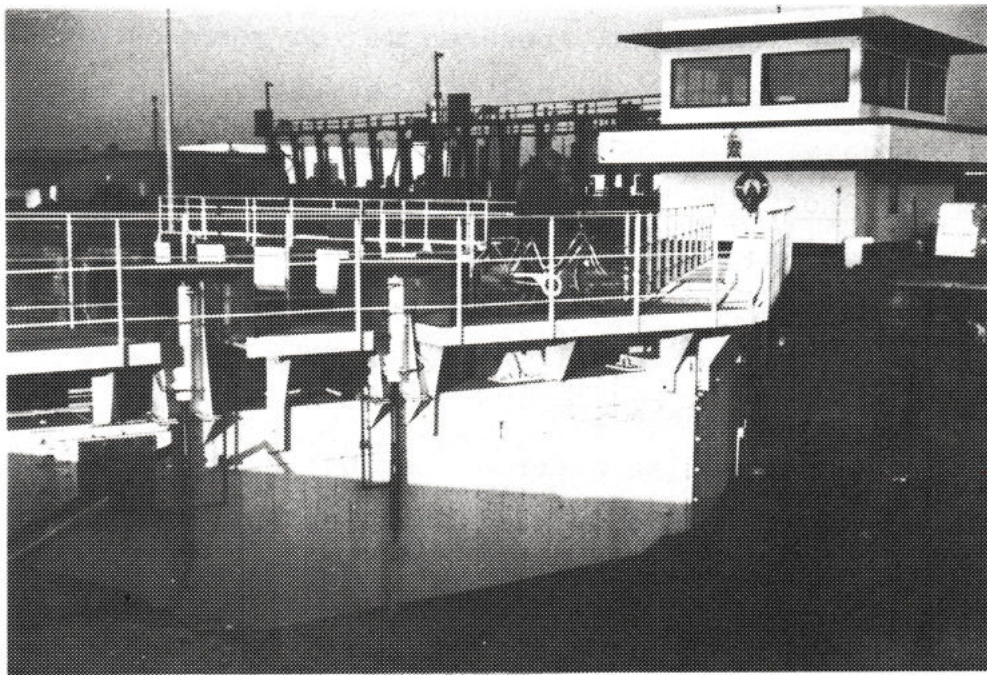
Alleen één iets is uniek : het sluiten en openen van de deuren.

Door de havenluitenant, in samenwerking met ingenieur Van de Walle, werd een maximale veiligheid nagestreefd en daarom kunnen de deuren slechts in werking gesteld worden vanuit het dichtste sluiswachtershuisje omdat men van hieruit een perfect zicht heeft op wat er voor, tussen en achter de sasdeuren gebeurt.

Buiten, beneden, bevindt zich nog eens een beveiligingsknop

3. DEZE GESLOTEN EBBE-DEUREN WERDEN AL VERVANGEN DOOR HOUTEN EXEMPLAREN

4. LINKS DE STANG DIE MET OLIEDRUK (HYDRAULISCH) DE DEUREN BEWEEGT : OP DE RAND DE BEDIENING DER DEURVERLATEN.

waardoor men in noodgevallen vanop de kade alles kan stil-.
Immers, de kracht waarmee de sluizen dicht- of opendraaien -
220 bar - is meer dan voldoende om een scheepje dat ertussen ,
of tussen deur en muur, gevat zou worden, te verbrijzelen.
Hier komt "hydraulica" aan te pas : oliepompjes sluiten of
openen door hun enorme kracht deze grote deuren. En er zijn
maximale voorzorgen genomen tegen uitvallen : de twee deuren
kunnen gezamenlijk of afzonderlijk bediend worden. Valt een
pomp uit, dan is er een reserve - vallen beiden uit, dan
kunnen ze vervangen worden door kleinere, trager werkende.
Valt de stroom uit, dan treedt een dieselgroep in werking die
voldoene stroom levert voor de sluizen, de slipway, dit ge-
deelte van de haven en de Vuurtorenwijk (waar ik woon, voegt
de havenluitenant er ondeugend aan toe!).
Om de 14 dagen wordt deze dieselgroep getest! En mocht ook die
uitvallen, dan kan de hele installatie nog met de hand bediend
worden.

EINDE BEZOEK

Om het bezoek af te ronden, bekeken we de gesneuvelde sluis-
deur. Zijn enorme grootte, nu hij uit het water is, bleek voor
velen een verrassing.

We zagen ook nog het versassen van een middengroot vissers-
vaartuig en we mochten ook eens kijken in de kast met de
toverpompjes en in het gebouw naar de zware dieselmotor met
alternator die in actie zal schieten als de kaars van de
Vuurtorenwijk zal uitwaaien.

Bij de sluizen van het Mercatordok bevindt zich een gelijkaar-
dige elektrische groep die de sluizen in werking kan houden en
de dokken van stroom blijft voorzien.

En toen de Oude Stad eens zonder licht viel..waren de mensen
niet welgezind....zij konden geen TV kijken, terwijl de Merca-
tor baadde in het volle licht.....

Oostende en het "nieuwe" Kursaal

(The Illustrated London News, 9.8.1884, p.127)

De augustusuittocht brengt Engelse gezinnen en alleenreizende vakantiegangers van Londen en al onze grote steden natuurlijk naar de Engelse kust.

Velen doorbreken echter die routine en verblijven voor de verandering in een buitenlands vakantieoord aan de tegenoverliggende kusten.

IETS BETERS DAN OOSTENDE ZULLEN ZE NIET VINDEN!

De stad is vanuit Dover heel gemakkelijk te bereiken en ze heeft haar bezienswaardigheden en aantrekkingspolen de laatste jaren gevoelig uitgebreid, zodat ze elk seizoen door meer dan 30.000 toeristen bezocht wordt.

In het oog vallen : het strand en de dijk, een prachtige zeepromenade, het staketsel of de pier, de strandtenten en badkoetsen, het park, het koninklijk paviljoen en de grootse en statige gebouwen die opgericht werden voor openbare ontvangsten, allerlei manifestaties en ontspanningsmogelijkheden.

Het belangrijkste gebouw uit die reeks is het nieuwe Kursaal, ontworpen door de gekende architect J. Naert uit Brussel. Het is één van de mooiste bouwwerken in zijn soort en hij bevindt zich tussen de zee, de hoofdlaan en het Leopoldpark. Het terrein neemt 36.000 voet (komt overeen met 10.973 m, bedoeld wordt vierkante meter) in beslag en het grootste deel daarvan is bebouwd.

De rotonde, een elliptische structuur, is bijna 200 voet (x 0,3048 = 61m) lang en is bedoeld als concertzaal met in het midden het 70 man sterke orkest.

De voorkant bestaat uit een arcade van 13 wijde bogen over een overdekt terras dat uitziet op de zee. Bij slecht weer kunnen de bogen vlug en gemakkelijk afgesloten worden met glazen ramen die door een hydraulisch systeem onder de bevloering van het terras opgeheven worden.

De hal en het terras worden verlicht door 600 gaslampen. Het 's avonds en 's nachts prachtig verlichte interieur biedt een

schitterend schouwspel als het gevuld wordt met een gezelschap van 6000 gasten. Al de stoelen en tafels kunnen - als dat nodig is - in een minimum van tijd weggenomen worden via valluiken in de vloer.

Het koffiesalon, het restaurant en het damessalon grenzen aan de rotonde, tegenover de zee.

De balzaal, zonder pijlers om het plafond te stutten, is ongeveer 118 voet lang (36m), 56 voet breed (17m) en 45 voet hoog (13,7m). Aan elke kant van de balzaal bevindt zich een soort portaal met een brede trap die leidt naar het balkon en een hoger gelegen buitenpromenade op het dak van de rotonde.

Het "foyer" (soort ontvangstruimte, grote koffiekamer) is verbonden met de balzaal en in de aangrenzende ruimten bevinden zich biljart- en kaartlokalen, receptie-, lees- en kleinere muzieksalons, kantoren en andere vertrekken.

De decoratie van de wijde overdekte ruimten, hallen en salons werd toevertrouwd aan de handigste en fijnste kunstenaars, die het beste van zichzelf gegeven hebben.

Alle diensten, keukens en opslagplaatsen hebben voldoende ruimte in de kelderverdieping, die heel goed ingericht is.

Het nieuwe Kursaal (gebouwd tussen 1876 en 1879, zie ook de prachtige maquette in het Heemmuseum De Plate, nvdr) werd van het jaar (=1884) opengesteld op 23 juni en kent een enorm succes onder de directie van de heer Ch. Verhaeghe, die de Engelsen goed kennen.

Voorts vermelden we het Casino (It., gebouw voor feestelijkheden, gemakkelikheden of "gezellig verkeer", ook gebouw met gelegenheid voor kansspel, nvdr) dat zich in het stadscentrum bevindt. Daar worden concerten gegeven door een pleiade internationaal beroemde artiesten. Ook vinden daar gekostumeerde bals voor kinderen plaats en elke week zijn er soireedansen.

Naast deze verschillende vormen van amusement, heeft Oostende ook een mooie schouwburg waar populaire operettes opgevoerd worden door de beste zanger-toneelspelers uit Brussel, vaak geassisteerd door Parijse acteurs en actrices zoals Judic, Coquelin, Dupuis en andere, die ook in Londen bekend zijn.

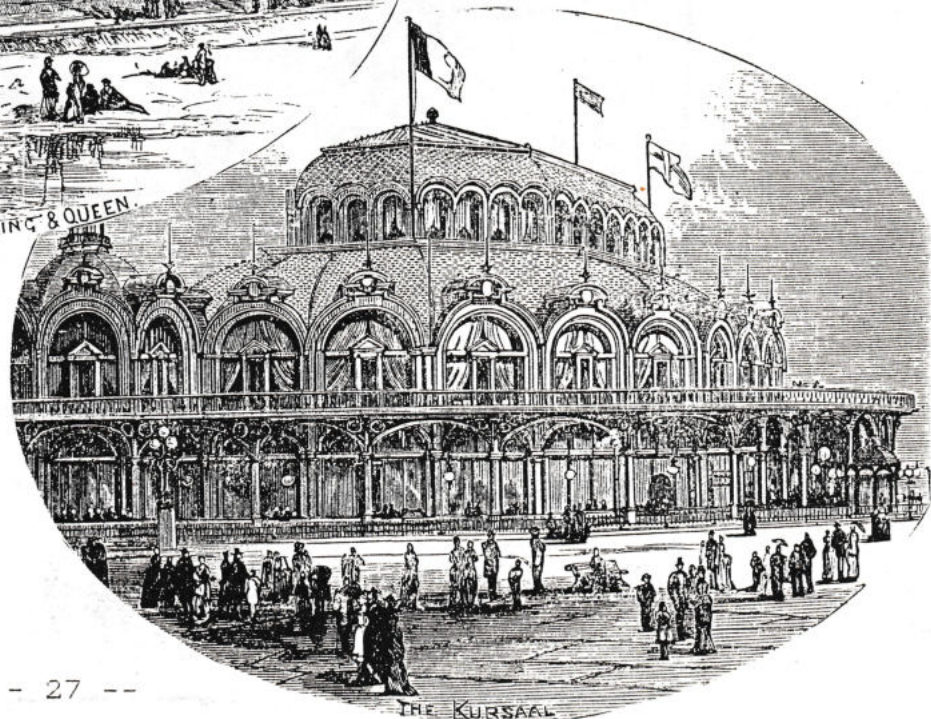
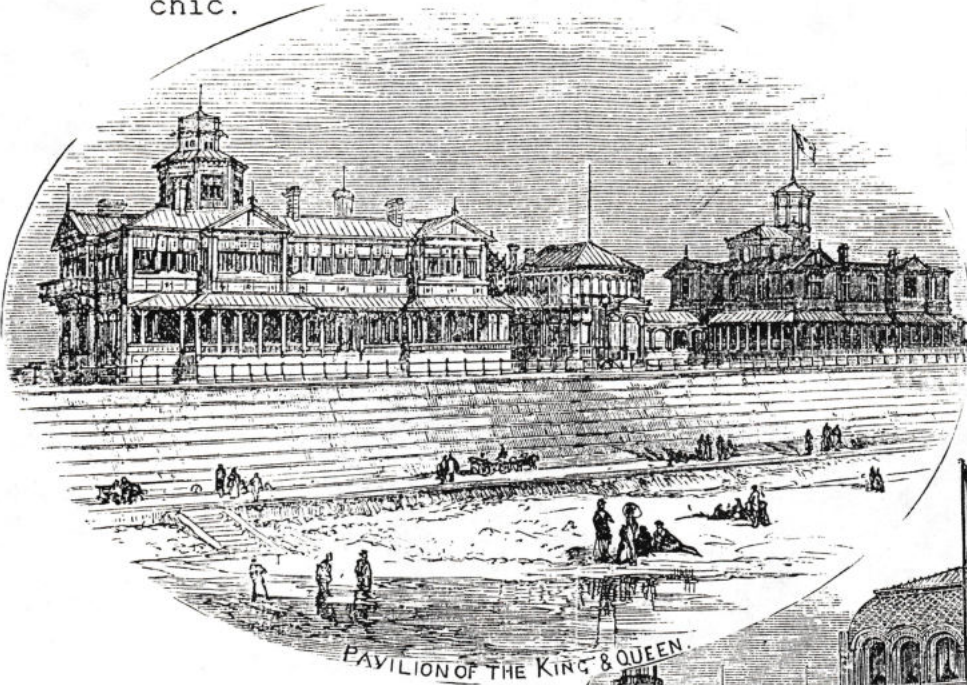
Als op het strand de tijd van baden angebroken is, worden meer dan 800 badkarren naar de zee getrokken. Voor talloze badgasten is dit het aangenaamste ogenblik van de dag.

Het Belgische koningspaar brengt de zomer door in zijn prachtig paleis, gebouwd aan het westelijk uiteinde van de mooie zeedijk.

Ondanks de grote toeloop naar deze geliefde vakantieplaats, is het leven er niet duurder dan elders. Voor 7 à 8 shilling kan men in een heel goed hotel excellent logies krijgen. Ook kan men uitgelezen appartementen, voorzien van alle comfort, voor een week huren.

Elke dag varen 2 stoomboten tussen Dover en Oostende, zodat dit charmante stadje slechts drie en een half uur verwijderd is van de Engelse kust.

Al onze landgenoten die Oostende bezocht hebben tijdens de internationale zeilwedstrijden, waarbij meer dan 100 Engelse jachten de haven binnenvoeren, hielden van de stad. Andere Engelsen genoten van de telkens vier dagen durende wedrennen in juli en augustus op het prachtige Wellingtonrencircuit dat bezocht wordt door het Hof en de Belgische chic.

Eén uur op antenne

Winters Oostende op Radio 2

Woensdag jl. werden in Oostende de reportage-items ingeblikt voor het BRTN Radio 2-programma 'Visum' dat op zondagmorgen 23 februari een sfeerbeeld schetst van het winters Oostende en de toeristische troeven die de stad ook in dit stille jaargetijde uitspeelt.

Het toeristisch magazine 'Visum', dat tussen 9 en 10 u. 's morgens de ether in gaat, loopt al een paar jaar op omroep Oost-Vlaanderen en omdat het nationaal wordt uitgezonden

kan het rekenen op zo'n 6 à 700 000 luisteraars. Hoewel het buitenland niet wordt geschuwd, onlangs liepen er nog reportages over Madeira en Amsterdam, krijgen onze Vlaamse middelgrote steden ook ruime aandacht toegemeten. Op 22 februari krijgt winters Oostende één uur lang zendtijd. De uitzending is meteen een poging om het klassieke vooroordeel te nekken als zou de stad enkel zon, zand en zee kunnen afficheren. In samenwerking met

P.T.O. probeert programmamaker Fred Braeckman van BRTN Radio 2 een ander en aantrekkelijk winters Oostende te schetsen. Komen o.a. aan bod : het PMMK, de visserskaai, een culinair luik, de band van de Koninklijke familie met de stad, het maritieme Oostende... De Oostendse Gidsenkring Lange Nelle verleende ook haar medewerking bij de realisatie van dit programma. - (ml.)

Van "Bel-Air"
over "Art Chinois"
naar "Toerismebureau"

Redactie

SPROKKELS

GIDSBEURTEN : WELK PUBLIEK BEREIKEN WIJ ?

1. BUSRONDRITTEN : vooral gepensioneerden, ook Franse en Duitse gemengde groepen.
2. MUSEA : culturele verenigingen, deelnemers aan congressen, middenstandsgroeperingen, leerlingen en studenten,
3. WANDELINGEN/BEZOEKEN (gecombineerd) : culturele verenigingen, vriendenkringen bedrijven, scholen (zeeklassen); vooral Mercator en TRP Raversyde

IN MEMORIAM

De kring betuigt zijn eerbiedig medeleven bij het overlijden van de heer Alfred LOY, vader van onze voorzitter Marc Loy en het overlijden van mevrouw Martha-Hendrika HOORNAERT, schoonmoeder van cursist Luc Dupon .

AGENDA :

MUSEUM VOOR SCHONE KUNSTEN Wapenplein (059/805335)

4-26 april 1992 : DANNY BLOES

4 april - 31 mei 1992 : OSCAR DE CLERCK

9-31 mei 1992 : FRED MAES & GEORGES DEMEUE

27 juni - 26 juli 1992 : ALAIN SOHEZ

6 december 1992 - 4 januari 1993 : JEF SEYNAEVE

MUSEUM ENSORHUIS Vlaanderenstraat (059/805335)

tot 31 mei 1992 : Overlijdensberichten van verwanten en vrienden uit verzameling J. Ensor

1 juni 1992 - 31 mei 1993 : JAMES ENSOR & EMILE VERHAEREN

MUSEUM "DE PLATE" (heemkunde) Wapenplein (059/805335)

medio januari - medio mei : OOSTENDE IN 1913

1 juni - 30 september : Belang van het kleine drukwerk voor de heemkunde

15 oktober 1992 - 15 januari 1993 : porselein uit de Oostendse huiskamer 1850-1950

PROVINCIAAL MUSEUM VOOR MODERNE KUNST Romestraat (059/808118)

29 maart 1992 - 8 juni 1992 : FRED BERVOETS

gepland : TIEN JAAR SCHILDERKUNST IN VLAANDEREN

P. BURY

J CHARLIER

RIK WOUTERS

DE GIDS.....een artiest ?

Omer Simoens

Ik leidde eens een groep toeristen rond in ons Stedelijk Museum voor Schone Kunsten. In de zaal met de vele, prachtige portretten van onze eminente Emile Bulcke, wees ik erop hoe geniaal de ogen van zijn personages geschilderd zijn. Het lijkt alsof de klare, heldere blik van zijn schepsels u overal volgt. Ik had deze eigenschap pas vernomen van collega-gids Anne-Marie, die één van onze specialisten is inzake kunst.

Eén der toehoorders stelde mij een vraag : "Ben je zelf een artiest, meneer?" Ik schaterde het uit, en weerde af : "Neen, neen, meneer, verre van....!". De goede man kon natuurlijk niet bevroeden tegenover welke sukkelaar-tekenaar hij stond. In de broedersschool hebben wij nooit één tekenles gekregen want "Den Dikken" had andere katjes te geselen.

In het atheneum was onze tekenleraar toen de heer Freyns. In de klas nam ik veiligheidshalve steeds plaats op de achterste rij. Eens moest Ferdinand Bonnemaïson, een blonde reus van Mariakerke vooraan op een stoel plaats nemen en alle leerlingen moesten hem portretteren. De heer Freyns koos waarschijnlijk hem omdat hij de grootste van onze klas was en derhalve het best zichtbaar aan alle kanten.....

Ik loerde naar Roger Lippens, ook een Meiboomenaar, die op de eerste rij zat en terzake buitengewoon begaafd was. Hij trok later naar de Gentse Academie, en zou.... ware hij niet zo vroeg gestorven, ik geloof op 22-jarige leeftijd, "zeker één van de grootste kunstenaars van België geworden zijn" - dixit Raoul Servais.

Ik zag hoe Roger met een potlood de maten van Bonnemaïson schatte enik trachtte dit na te bootsen.... Toen het signaal voor het einde van de les weerklonk, had ik juist gedaan met voor de laatste maal ons levend model volledig uit te gommen. De tweede les was bestemd voor de "finishing touch", en de heer Freyns begon zijn rondgang om één na één onze meesterwerken te keuren.

Ik zwoegde koortsachtig om het beeld van Ferdinand op mijn tekenblad te krijgen. Als laatste kwam ik aan de beurt.

"Héwel, Simoens," vroeg de heer Freyns met een brede grijns, "Wie heb je daar getekend?"

"Wel, heu, heu" stotterde ik "Bonnemaïson natuurlijk!"

"Is dat Bonnemaïson?" schalde de tekenleraar, "Dan moet je in grote letters bovenaan je knoeiboel schrijven : "Dit is Bonnemaïson", want anders zou geen mens dat geloven!"

DE BADGAST

Maandag, 25 Februari, 1935.

De Vlaamsche Toeristenbond voor de Vlaamsche Kust

—3^e Jaargang Nr 2. — Stichter-Bestuurder : J. Van Overstraeten

Redactie : Karel Jonckheere, Plantenstraat, 76, Oostende

Beheer : A. Vervaeke, 50, Jozef II straat, Oostende — Tel. 900 — Postrek. 690.84.

Abonnement (Binnenland : 7 fr. (voor niet-leden V. T. B. : 10 fr. Losse nummers . 0 50 tr
(Buitenland : 9 fr. (voor niet-leden V. T. B. : 12 fr.

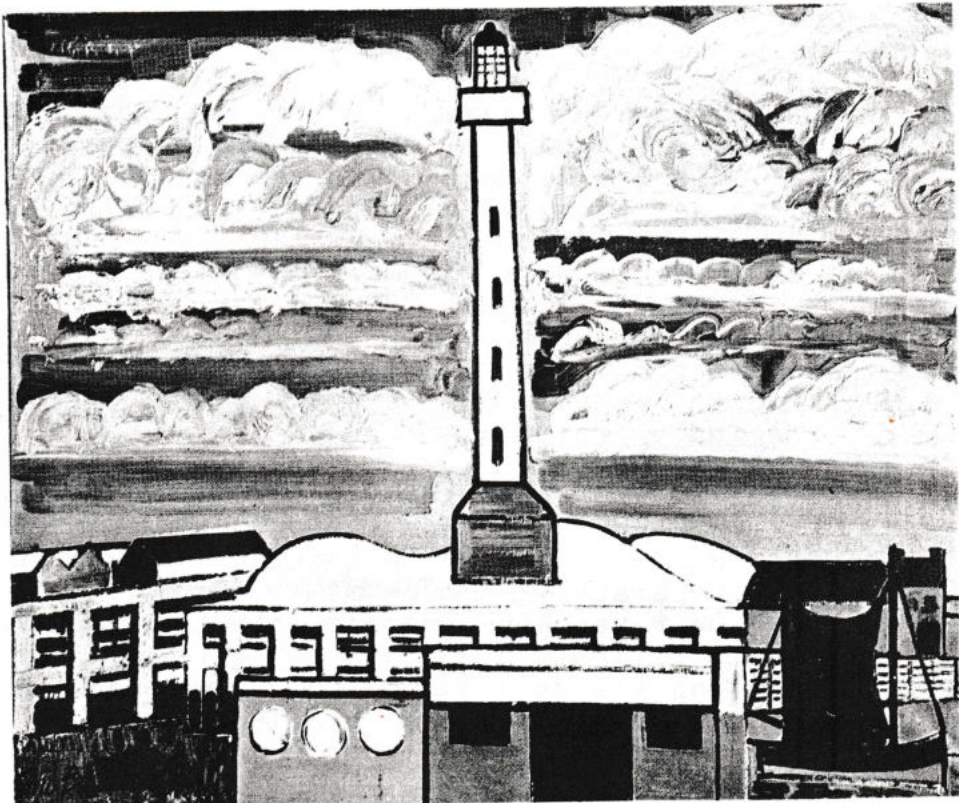
Een Gidsenschool te Oostende.

Reeds menigmaal heeft de officieele feestcommissie klachten ontvangen en vragen om gidsen te vormen, die de toeristen zouden kunnen rondleiden en hun de voornaamste gebouwen en standbeelden, musea en aantrekkelijkheden toonen en uitleggen. De commissie heeft daarom thans besloten een oproep te doen tot de Oostendsche studentenjeugd. De jongelingen die niet alleen Vlaamsch en Fransch, doch ook Engelsch en Duitsch kennen, en die begeren gedurende de zomervacantie zich met dit werk bezig te houden, zullen uitgenoodigd worden om de lessen bij te wonen. Zij die deze lessen met vrucht zullen gevolgd hebben, krijgen dan den titel van officieele gidsen en wanneer toeristen een gids verlangen, zal het officieel inlichtingskantoor een van hen zenden. Het is echter noodig hun van nu af reeds te verwittigen dat zij geen salaris noch vergoeding zullen ontvangen, noch van het stadsbestuur noch van de feestcommissie en dat het afbedelen van fooien ten strengste verboden zal zijn.

KRIJGT OOSTENDSE VUURTOREN LEK VERF ? (KvWVL, 28.2.1992)

De kreatieve idee van de Knokse kunstenaar Ignace Van Isacker om de Oostendse vuurtoren artistiek in de verf te zetten, is bij hem maar één stap in z'n maritiem georiënteerde kunstenaarschap maar zou meteen ook meer speelse kleur aan het toeristsich imago van de badstad geven. Blijft de toren stroef of wordt hij een troef ?

De 51-jarige kunstenaar Ignace Van Isacker tekende vrij recent zijn idee uit om de Oostendse vuurtoren als maritiem bouwwerk ook als artistiek objekt te aksentueren. Een projekt waar wellicht ook het toeristisch Oostende oor voor zal hebben en waarmee de schepper binnenkort naar de bevoegde instanties trekt om de haalbaarheid te checken.

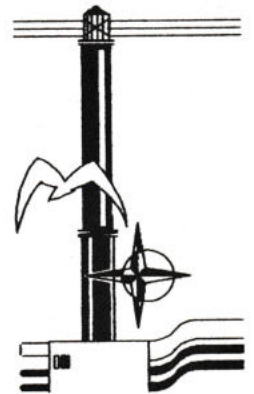

Jean Brusselmans
De vuurtoren van Oostende

Alle leden van gidsenkring "LANGE NELLE", zowel sympathisanten als gidsen, nodigen wij van harte uit op onze eerste....

PROVINCIALE GIDSENDAG - OOSTENDE - 25 april '92

Organisatie : Westvlaamse Gidsenkring,
Afdeling Oostende "Lange Nelle"

PROGRAMMA

PARKING : op het "Schutsluisplein"
(door de vismijn rijden)

08.45u. - 09.15u. : Aankomst - koffie
Regelen van de administratieve formaliteiten :
De verantwoordelijke van elke groep dient de
"deelname- en eetbonnen" voor zijn/haar voor-
afingeschreven deelnemers af te halen aan de
onthaalstand in de VISMIJNKANTIEN.

09.15u. : - Verwelkoming ;
- Uiteenzetting van het programma
De deelnemers worden in 2 groepen verdeeld (I en II)

Voormiddagprogramma :

09.30u. : Groep I : Vuurtoren en vismijnwandeling
Groep II : Busronddrit Groot Oostende (uitgezonderd centrum)

10.30u. : omwisseling
Groep II : Vuurtoren en vismijnwandeling
Groep I : Busronddrit Groot Oostende (uitgezonderd centrum)

11.30u. : Verplaatsing naar het centrum

PARKING : Op het plein aan de J.Bauwensvisserijschool (rechtover het
stadhuis - aan de overzijde van de autoweg Brussel-Oostende)

12.00u. : Ontvangst met receptie door het Stadsbestuur op het stadhuis
van Oostende

12.45u. : Alle deelnemers gaan te voet naar de zaal "BASQUE" (hoek
Ijzerstraat-Zeedijk - naast het Kursaal) voor het middag-
maal, dit via de "monumentenwandeling".

13.00u. : Middagmaal (vergeet uw middagmaalbon NIET !)
"Baskische schotel"
gevarieerde hors-d'oeuvre met vlees en vis gearneerd
frietten + 1 consumptie
dessert + koffie

14.30u. : Wandeling naar het Wapenplein (Grote Markt)

Namiddagprogramma :

Keuze uit vier bezoeken (te vermelden bij inschrijving)

A : Ensorhuis (museum + woonhuis James Ensor)

B : Huize Louise Marie (Sterfkamer Koningin Louise Marie)

C : De Plate (Heemmuseum)

D : De Peperbusse (museum 1ste kerk van Oostende).

15.30u. : Wandeling via de beroemde "Vistrap" naar de W. Churchillkaai
waar we inschepen op de "SEASTAR".

16.00u. : Afvaart van de SEASTAR voor een tocht op zee (BON !)

Aan boord :

- Avondmaal : belegde broodjes + 2 koffies

- Statutaire vergadering van de V.Z.W. Westvl. Gidsenkring

- Uitdelen van een herinneringspakket

-- 92 - 32 --

18.00u. : Einde van het programma - Goeie terugreis !

INSCHRIJVING

Om organisatorische redenen vragen wij u volgende richtlijnen te eerbiedigen :

- Vooraf inschrijven met onderstaand formulier (volledig ingevuld !)
 - Vooraf het voorziene deelnemingsbedrag betalen.
- Deze beide formaliteiten graag vòòr **6 april '92**.

Wie na deze datum nog wenst in te schrijven dient naast deze formaliteiten ook nog zijn/haar/hun deelname telefonisch te bevestigen :

(bij Marcel Braet - tel.: 059/55.53.59 - kantoor tussen 8 en 16 uur)
059/26.76.31 - thuis na 17 uur)

INSCHRIJVINGSFORMULIER PROVINCIALE GIDSENDAG OOSTENDE 25/04/92

Ondergetekende :

-0- individuele deelnemers

-0- verantwoordelijke voor de groep

schrijft in voor deelname aan de Provinciale Gidsendag te Oostende op 25/04/92

met personen en betaalt hiervoor

..... keer 1150 fr. = fr. op rekening

068-2075070-73 t.n.v.

Westvlaamse Gidsenkring
Afdeling Oostende "Lange Nelle"
Eekhoornstraat 20 - 8400 Oostende

keuze namiddagprogramma :

..... x programma A

..... x programma B

..... x programma C

..... x programma D

Dit formulier alsook de betaling wordt opgestuurd vòòr 06/04/92 zoniet wordt de inschrijving telefonisch bevestigd.

(handtekening)

Voor alle info kun je terecht bij de leden van de Werkgroep "Provinciale Gidsenkring Oostende 1992" :

Patricia VERIS	059/80.62.39
Dirk BEIRENS	26.76.35
Marcel BRAET	26.76.31 (of kantoor 55.53.59)
Jaak FONTEYNE	70.07.78
Marc LOY	32.43.26

SPECIAAL ELECTROZAAK MET DIENST NA VERKOOP

Torhoutsesteenweg 171 / 173 - 8400 Oostende

Tel. (059) 70 41 19

Fax (059) 80 63 85

BTW. 416.811.869

B.V.B.A.

STEVEN COMFORT

CRYPTISCHE PUZZEL VOOR LEDEN

redactie
 Negentien woorden of woordcombinaties die verband houden met de periode koning Leopold II en Oostende (1865-1909) moet u zoeken aan de hand van geheimzinnige omschrijvingen.

Om u toch een beetje op weg te helpen wordt telkens vermeld of het om een persoon, bouwwerk, monument, straat of gebeuren gaat.

Bovendien verschijnt in het vetjes omrande kader bij juiste invulling een belangrijke figuur, zowel voor Leopold II als voor Oostende.

De spreekwoordelijke onschuldige hand zal de winnaar opdiepen uit de juiste oplossingen op de Provinciale Dag, tijdens de boottocht met de SEASTAR. Haar/hem wacht een boekenbon van 500 frank, in te ruilen bij boekhandel MANGA, Jozef II-straat 50, tegen de Kapellestraat in Oostende.

Oplossingen (origineel of fotocopie) dienen bezorgd op of gezonden naar het redactieadres dat u op het omslagblad van uw lijfblad vindt, en dit vóór 20 april!

VEEL PUZZELGENOT en SUCCES !!

Omschrijvingen

1. lieflijke handschoenen (persoon)
2. staat naast een steak (bouw)
3. beestachtige kursaalarchitect (persoon)
4. schitterende tennister (monument)
5. getimmerde reuzekapel (bouw)
6. lopende reeksen (bouw)
7. ridderlijk koningsschip (ding)
8. pauselijke muzikale zotskap (bouw/gebeuren)
9. koninklijke citrusvrucht (persoon)
10. maritiem verhoog (gebeuren)
11. bestuurlijke leeftijd (bouw)
12. nijlpaardfantasie (bouw)
13. vorstelijke weg (straat)
14. plaatselijk vocht (produkt)
15. doorschoten beschutter (persoon)
16. flitsende gestroomlijnde pin-up bis (bouw)
17. vorstelijk pension (bouw)
18. versteende hippe papa (monument)
19. het gezonde lot (bouw)

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23
1																							
2																							
3																							
4																							
5																							
6																							
7																							
8																							
9																							
10																							
11																							
12																							
13																							
14																							
15																							
16																							
17																							
18																							
19																							

(9)
(10)
(9)
(9)
(12)
(10)
(9)
(11)
(10)
(14)
(13)
(10)
(14)
(13)
(12)
(16)
(16)
(14)
(13)

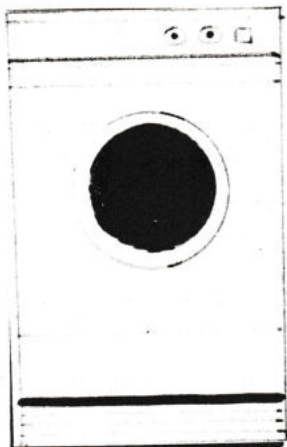
NAAM :
 ADRES :

Hotel - Restaurant

LUSITANIA

De Hr Tony Maeyaert
Visserskaai 35
8400 OOSTENDE

Uit sympathie

GLORIA

WASAUTOMATEN - KOELKASTEN
DROOGAUTOMATEN - AFWASMACHINES

*Gistelsesteenweg 29
Torhoutsteenweg 406*

OOSTENDE

 059 / 70 52 74

FOTOCOPIEHUIS
DESNERCK D.

Torhoutsteenweg 196
8400 OOSTENDE
Tel. 059/50 31 46

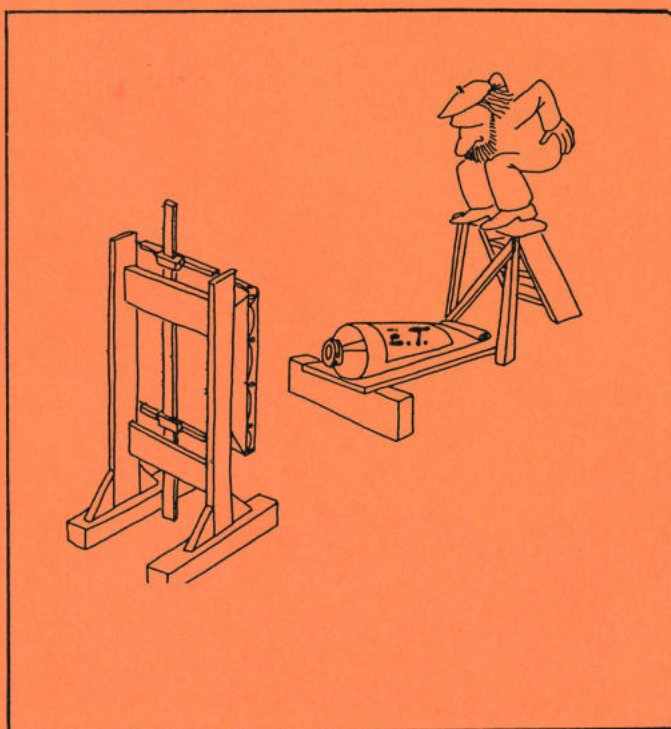
**FOTOCOPIES
AAN DE
GOEDKOOPSTE PRIJZEN**

LOUIS COUPERUS in OOSTENDE

Wist je dat de beroemde Nederlandse beroepsschrijver Louis Couperus (1863 - 1923), onmiddellijk nadat hij zijn nicht Elisabeth Baud huwde op 9 september 1891 - een korte huwelijksreis maakte door België, waarbij ze achtereenvolgens Blankenberge, Oostende, Brugge en Gent bezochten?

Uiterlijk op 12 september - maar waarschijnlijk een dag vroeger - kwamen ze in Oostende aan. Ze logeerden in het hotel "Continental", op de hoek van de Zeedijk en de huidige IJzerstraat, in de onmiddellijke nabijheid van het Kursaal.

Op de vreemdelingenrol - de "Liste des Etrangers" - staat hij ingeschreven als : "Couperus L. rent. Amsterdam, h.Continental 2." Merkwaardig is dat de toen 28-jarige schrijver zichzelf kwalificeert als rentenier. Zijn impressies van de badstad heeft hij neergeschreven in zijn werk "Uitzichten".

Vincent Duflou

Liste officielle des Etrangers.

1891. TOTAL AU 12 SEPTEMBRE 32,949 MM.

A

Arnould, Londres,	h. Marion	1
Aller Alfr. rent. Vienne,	Gr. h. du Phare	1
Atkins F. Londres,	h. d'Allemagne	1
Ancemans, rent. Paris,	h. de Gand et d'Albion	2
Airschfeld, négt. Londres,	h. Cour d'Angleterre	1

B

Bromberg, négt. Berlin, 34 rue de Vienne, Maison Beerblock		2
Barsdorf A. part. Londres,	h. de la Plage	4
Bell J. rent. id.	h. Central	1
Bazin Ed. prof. Roubaix,	h. du Trône	2
Beitene, rent. Londres,	h. de Gand et d'Albion	2
Brunel C. ing. Lille,	h. de la Couronne	1
Brown J. docteur, Londres,	Ship hotel	2
Belval A. négt. Paris,	h. Cour d'Angleterre	2
Bendit C. négt. Francfort,	Gr. h. des Bains	2
Bouin W. négt. Birmingham,	Gr. h. du Phare	1
Branly F. rent. New-York,	h. de l'Océan	1
Bauer Mme, rent. Cronenberg,	6, rue Christine	3
Baruette A. rent. Carlisle,	h. de Gand et d'Albion	4
Beacall, rent. Londres,	id.	1
Boniface Ch. négt. Paris,	id.	1
Bousor R. ing. Bradford,	id.	2
Boussemart, Roubaix,	h. Marion	4
Beckers, négt. Bruxelles,	h. de la Marine	1
Bruglande, commis, Terinonde,	id.	1
Baeddinghaus Mme, Elberfeld,	Gr. h. du Phare	2

C

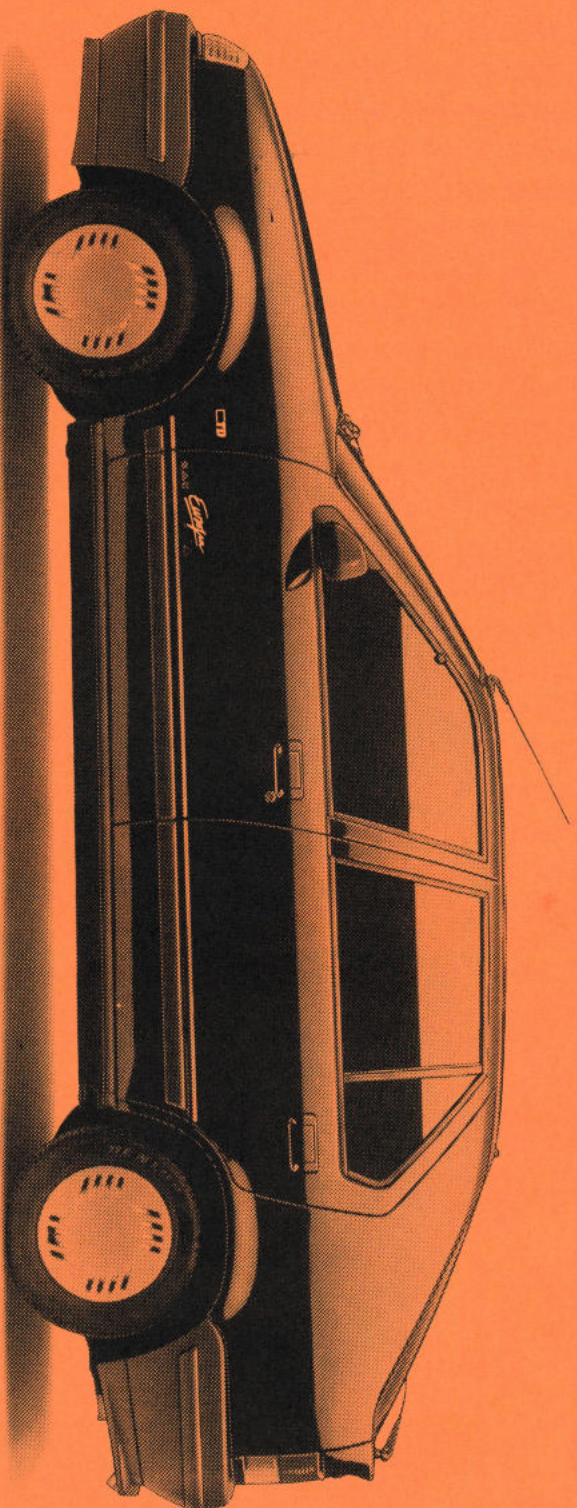
Crombé, Sotteghem,	h. de la Marine	1
Carpentier D. négt. Binche,	h. Cour d'Angleterre	1
Côher S. négt. Bruxelles,	id.	1
Crockart A. entrepr. Lille,	h. de la Couronne	2
Courtoy, prof. Bruxelles,	id.	1
Claes A. ing. Liège,	id.	1
Cambier Arth. négt. Lille,	h. de Gand et d'Albion	2
Cops, rent. St-Trond,	h. du Trône	2
Curtops H. part. Hamburg,	h. de la Plage	1
Collins J. rent. Londres,	h. Kursaal et beau Site	2
Cottou T. doct. en méd. Londres,	h. royal de Prusse	1
Clarkson, révérend, Liverpool,	h. d'Allemagne	1
Copé A. inspect. Londres,	h. Nemrod	4
Corvan, huissier, Dublin,	h. de Londres	1
Cockerill Mlle, Aix-la-Chapelle, 85, aven. Léopold, villa Hélène		1
Couperus L. rent. Amsterdam,	h. Continental	2
Coppel, banquier, Francfort s.M., 50, Digue de mer, villa Mommaerts		2
Castell, industr. Mayence, 43, Digue de mer. villa des Familles		1

D

Dubled, négt. Valenciennes,	h. de la Marine	3
Decock, négt. Cureghem,	id.	2
Dubbe, commis, Reveningen,	id.	1
Dierickx F. Gavere,	26, Quai de l'Empereur	1
Debumackers, Gand,	41, rue de la Chapelle	2
D'Heygere, chimiste, Londres,	40, rue de l'Eglise	1
de Diana, chevalier, rent. Trieste,	h. Continental	5
Debuc Irma, Ixelles, 64, boulevard du Midi, v. Elvire		1
Diesbrock A. Assenghausen,	h. d'Allemagne	1
de Gauquier, Bruxelles, h. du Kursaal et beau Site		2
Dachler J. rent. New-York,	id.	2
du Roy de Blicquy, propr. Chateau de Rêclers, h. du Cercle Catholique		3

bron : De Plate, jg.21,nr.1,p.4 en Vlaanderen p.82 (1989)

Renault 19 Europa, ik zou er niets aan kunnen toevoegen.

Bij mij is het alles of niets. En in het geval van de Renault 19 Europa is het alles. Alles erop en eraan. Speciale serie, speciale wieloppoorten, speciale striping, speciale binnenbekleding, speciale uitrusting, speciale verstralers, getinte ruiten. 5 deuren, 5 plaatsen, 5 versnellings. Benzine of dieselmotor. En ik geniet gedurende het Salon van 0% intrest op de prijs van m'n Renault* met

* Het aanbod is geldig voor het hele gamma Renault Personenwagens (uitgezonderd de Renault Supercar 5 Five en de Renault Citicab 1.1) en gaat enkel in na goedkeuring van uw dossier door HINKENAUER. Aanbod geldig tot 31/1/92.

een renting van 36 maanden. Iedere maand betaal ik een en hetzelfde bedrag. Nee, ik zou echt niet weten wat er nog aan toe te voegen.

TOT 35.000 BF GRATIS UITRUSTING.

**OPENDEURDAGEN TOT 27 JANUARI,
ZONDAGEN INBEGREPEN.**

RENAULT
GEEFT JE LEVEN
KLEUR

AUTOBEDRIJF VERMEIRE N.V.

Concessiehouder
Torhoutsesteenweg 405
8400 Oostende
Tel. (059) 70 51 47

Algevaardigde Beheerder
Hedwig VERMEIRE

RENAULT